

Op het moment dat je formatief gaat handelen in je lessen, gebruik je werkvormen die niet alleen testen wat de leerling al weet, maar ook werkvormen die het leren bevorderen.

Een voorbeeld van zo'n werkvorm is de **brain-dump**.

De brain-dump is een werkvorm waarbij de leerling zoveel mogelijk informatie over een bepaald onderwerp moet ophalen uit zijn of haar geheugen. Dit is een vorm van retrieval practice¹: het is niet alleen van belang dat een leerling kennis tot zich neemt, maar ook om die kennis paraat te hebben wanneer nodig.

Hoe ik de werkvorm inzet is als volgt.

1. Ik stel de klas een vraag over een onderwerp en geef ze een paar minuten de tijd (afhankelijk van de vraag). Dat kan bijvoorbeeld zijn:
 - a. Schrijf alles wat je van de vorige les nog weet aan regels over het rekenen met breuken.
 - b. Schrijf het stappenplan op om de GGD van twee getallen te bepalen;
 - c. Aan welke eisen moeten je uitwerkingen in je schrift voldoen?
 - d. We gaan vandaag lineaire vergelijkingen oplossen. Wat weet je daar nog van van vorig jaar (/ hoofdstuk / les)?
2. Ik vraag leerlingen een andere kleur per / potlood te pakken en te gaan vergelijken met hun buurman of buurvrouw en hun eigen brain-dump aan te vullen dan wel te verbeteren met de andere kleur. Ook hier een kort moment de tijd voor geven.
3. a) Ik laat een tweetal vertellen wat ze hebben opgeschreven en vraag de klas wie er nog aanvullingen of vragen heeft. Deze aanvullingen verwerken ze vervolgens met een derde kleur pen / potlood.
b) Als alternatief kies ik soms ook om mijn braindump op het bord te tekenen. Leerlingen kunnen dan op basis daarvan aanvullen en vragen stellen.
4. Op basis van wat ik hoor kan ik twee beslissingen nemen
 - a. Ik hoor voldoende inhoud om door te kunnen gaan met de les
 - b. Ik bepaal om een (deel) van het onderwerp opnieuw aandacht te geven. Hetzij aan de hele klas of aan een deel ervan.

Van belang bij het uitvoeren is dat je als docent geen oordeel velt over hetgeen de leerlingen opschrijven. Een leerling kan niet falen bij deze opdracht! Er hangt helemaal niets van af voor de leerling enkel en alleen de oefening van het ophalen en activeren van (voor)kennis, en het aanvullen daarvan van wat daar aan ontbreekt. Wil je dat het uiteindelijk een compleet en kloppende braindump wordt, kies dan voor variant 3b.

¹ <https://www.learningscientists.org/>

Bronnen / verder lezen:

Braindump:

<https://www.retrievalpractice.org/strategies/2017/free-recall><http://ditchthattextbook.com/2018/02/07/sticky-learning-digital-brain-dumps-with-flipgrid-and-socrative/>

Blog: Brain - Book - Buddy

https://theeffortfuleducator.com/2019/03/13/brain-book-buddy-a-strategy-for-assessment/?fbclid=IwAR2uJEQfxpJBGCrgUCNc3j4AklFpopa7KRUGl1cri-6VLDRHH-OidTi_-Vo**Voorbeelden:**